

HDP için kritik saatler

Türkiye'nin kaderini belirleyecek seçim öncesi kamuoyunun nabzını ölçen isimlerde iki farklı görüş var.

Birincisi, HDP'nin Diyanet tartışmasından "yara aldığı" yolunda. Tayyip Erdoğan'ın elinde Kuran'la miting meydanlarına inmesinin ana nedeni, HDP'ye oy veren müteyyin Kürtlerin fikrini değiştirmek, bu kitleyi yeniden Ak Parti'ye kazanabilmek. Malum, HDP barajı geçerse Ak Parti'nin tek başına iktidar olması zora giriyor, Erdoğan'ın "Başkan" olması imkânsızlaşıyor. Bu yüzden de iktidar bloğu son haftalarda durmadan din üzerinden HDP'ye yükleniyor.

Ak Parti oylarında bir düşüş trendi olsa bile, miting meydanlarına inen Erdoğan'ın bir söylem oluşturma gücü var. Bu gücünü HDP'yi "yıpratmak" için etkin biçimde kullanıyor. Aynı 2011 seçimlerinde olduğu gibi, HDP'lilere "Zerdüş" ve "dinsiz" diyor, Selahattin Demirtaş'ın Taksim'e Kabe dediğini iddia ediyor, partinin Diyanet İşleri Başkanlığı'nı kaldırma teklifini "dinimize el uzatıyorlar" diye yorumluyor.

Bazı anketçiler, Erdoğan'ın bu yoğun kampanyasının etkili olduğunu, Cumhurbaşkanlığı seçiminden bu yana HDP'ye yönelen muhafazakar Kürt oyların yeniden AKP'ye dönmeye başladığını, bir ara yüzde 12'leri geçen partinin şimdi baraj sınırında olduğunu söylüyor. Belki 1, belki yarım puanlık bir kayma; ancak bu rakamlar bile HDP açısından kritik.

İkinci bir görüş ise, Erdoğan'ın bu çabalarının HDP'yi sandıldığı kadar yıpratmadığı, tüm Türkiye genelinde anketlere hiç açıklanmayan "gizli HDP oyları" olduğu, bunların toplamının HDP'nin rahatça barajı geçeceğine imkân verdiği yolunda. Bu görüşe göre insanların zaten bir fikri oluştu; miting meydanlarında sarf edilen lafların faydası yok. Ankara siyasetinden önemli bir isim, HDP'nin İç Anadolu dahil bir çok yerden gizli oy alacağını ve Demirtaş'a yönelik kişisel sempatinin parti kimliği ve ideolojisinin çok daha ötesinde olduğunu vurguluyor.

Henüz sahaya çıkmadığım için, HDP oylarının gerçekten Diyanet tartışmasından etkilenip etkilenmediği konusunda sağlıklı bir yorum yapmam doğru değil. Sahiden "Valla Demirtaş'a oy verecektim ama Almanya'da oturduğu kahvaltı masasında domuz eti varmış; asla vermem" diyen bir "müteyyin Kürt" tipolojisi var mı yoksa bu anketçilerin hayalinden mi ibaret henüz kestiremiyorum. (Önümüzdeki günlerde Milliyet adına bölgede nabız tutarken bu sorunun da cevabını almış olacağım.)

HDP'NİN REÇETESİ

Ancak diyelim ki Erdoğan'ın HDP'ye yönelik salvoları sahiden "aşağı doğru" bir trend başlattı. HDP'nin bunu geri çevirmek için az zamanı var. Bu günler kritik. Peki, ne yapmalı?

- HDP Batı'daki seçmenden alacağı oyu büyük ölçüde aldı. Bundan sonra Kürtlere yönelmeli. New York Üniversitesi'nden Prof. Selçuk Şirin'in çok önemli bir tespiti var. HDP'nin yüksek oy aldığı 16 ilde sandığı gitme oranları Türkiye ortalamasından düşük. 5 milyon seçmenden söz ediyoruz. HDP Frankfurt'la, Cihangir'le uğraşacağına seçim günü bu 16 ildeki seçmenin sandığa gitmesini sağlamalı.

- Aynı şekilde bir o kadar Kürt seçmen de İstanbul ve metropollerde yaşıyor. Yine Selçuk Şirin'in rakamlarına göre, nüfusu bu 16 ilde olup da bu 16 il dışında yaşayan 5 milyon seçmen var. Bunların 2,2 milyona yakını İstanbul'da. Çoğunluğu Cihangir ve Etiler değil; Bağcılar, Sultanbeyli, Ümraniye'de yaşıyor. HDP bu kitleye ulaşmanın yolunu bulmalı.

- "Seni Başkan yaptırmayacağız" çıkışı, Türkiye'nin Batısında yaşayan şehirli

modern kitle üzerinde etkili oldu. Ama HDP, bu kesimden alacağı oyu aldı. Bundan sonra Erdoğan karşıtlığı yerine, Kürt seçmene yönelik, "Kürt kimliği" üzerine yeni bir açıl ıma ihtiyacı var. Söz ettiğim, "Kürt milliyetçiliği" değil, Kobani konusunda oluşan hassasiyette de gördüğümüz "Kürt kimliği gururu."

- HDP'nin acilen Altan Tan, Hüda Kaya, Diyarbakır müftüsü Nimetullah Erdoğan gibi mütedeyyin kesime hitap eden isimleri öne çıkarması, metropollerle tanıştırması lazım.

- Dün görüştüğüm HDP'liler, medyanın kendilerine ağır markaj uyguladığını, ekranlarda yer bulamadıklarını söylediler. Doğru. Ama bu noktadan sonra ulaşmak istedikleri ekstra %1'lik oy, televizyon kanalları değil İstanbul'daki hemşeri dernekleri, ev toplantıları, cemaat sohbetlerinde...